

Onderwerp: Verslag Commissie monitoring waddengas 2006 (stakeholder commissie)

Bijeenkomst 27 maart 2014
Plaats: It Fryske Gea /Olterterp
Tijd: 10.00 uur-13.00 uur

Aanwezig:

- Hoogland (voorzitter)
- Van de Water (NAM/secr.)
- Lofvers (RWS/noord)
- Gerbens (Waddenvereniging)
- De Vries (It Fryske Gea)
- Lammerts (Staatsbosbeheer) amk
- De Graaf (weth.gemeente Dongeradeel)
- Deems (prov. Fryslan)
- Jansen (NAM)

Beknopt verslag:

1) Verslag vorige vergadering

Het verslag van de vorige vergadering d.d. 5 december 2013 wordt goedgekeurd.

2) Voortgang monitoring

Op 5 maart 2014 is er een positief advies van de Auditcommissie ontvangen mbt de beoordeling van de evaluatie van de monitoring gaswinning MLV over de periode 2007-2012. Verder is via het bevoegd gezag op 31 maart 2014 aan de Auditcommissie het Monitoringprogramma 2014-2019 voorgelegd ter advisering. Eind april 2014 wordt hierop een reactie verwacht van de Auditcommissie.

In 2013 wordt nog gemonitord volgens het monitoringprogramma 2007-2012 omdat het nieuwe monitoringprogramma 2014-2019 nog niet is goedgekeurd. De stand van zaken m.b.t. de monitoring 2013 is dat alle rapportages inmiddels zijn ontvangen en dat er in samenspraak met de onderzoekers een Integrale beoordeling/samenvatting zal worden opgesteld. Dit rapport zal ook basis zijn voor het advies/verslag dat deze commissie zal uitbrengen. De rapportages over 2013 moeten uiterlijk 1 mei 2014 worden ingediend bij het bevoegd gezag.

Nadere toelichting wordt verstrekt op het (op 31 maart 2014) in te dienen monitoringprogramma 2014-2019. Aan de orde komen:

- wadplaat monitoring
- focus op instandhoudingsdoelstellingen
- minder focus op de hot spotbenadering
- leeswijzer en samevatting van de analyses in jaarrapportages
- uitkomst samspraak met onderzoekers die monitoring uitvoeren (ecologische modellering draagkracht beginsel/voedselbeschikbaarheid per vogelsoort)
- gebruikmaken/voortzetting van inzichtelijk maken veranderingen via trend beoordeling en vergelijking referentiegebieden indien mogelijk (geen enkel vergelijkingsgebied is identiek)
- monitoring broedvogels in relatie tot monitoring Ameland
- beheer:
  - beheer vaste land kwelders gaat over van Ws Fryslan naar It Fryske Gea
  - beheer Lauwersmeer door SBB wordt betrokken bij de analyses

-uitbreiding pq's en transecten in Lauwersmeergebied.

-aardbevingsrisico: in de vigerende winningsplannen is aangegeven dat de kans op geïnduceerde bevingen 10 % is (met een bandbreedte van 5-10%) is voor de respectievelijke gaswinningen MLV en Anjum. Deze cijfers worden periodiek geactualiseerd. Voor MGT is de actuele situatie: 19 %.

Toelichting: In het statistische onderzoek door TNO zijn een aantal klassen velden geïdentificeerd met een bijbehorende kans op beven. De laagste klasse is "een verwaarloosbare kans op bevingen", de klasse daarna is de klasse met 19% kans. De verhoging van 10% naar 19% wordt veroorzaakt door het meenemen van alle "nieuwe" bevingen bij de update sinds de eerste oplevering van het rapport. Daarin zit uiteraard ook de beving op het Wad, maar dat is niet de oorzaak. De 19% kans geldt voor alle velden in die klasse, onafhankelijk van de geografische ligging.

Eindconclusie: *in beginsel*
Aanwezigen vinden dat de opzet van het monitoringprogramma in positieve zin verder is verbeterd. Zij ondersteunen de toekomstige aanpak van het monitoringprogramma en zien het advies van de Auditcommissie met belangstelling tegemoet. Met de Auditcommissie is deze commissie van mening dat in de toekomst onderlinge afstemming tussen de verschillende onderzoekers meer nadruk moet krijgen om de zeggingskracht van de afzonderlijke parameters te optimaliseren. De Commissie vraagt verder om in het toekomstige monitoringprogramma 2014-2019 de essenties van de veranderingen aan te geven.

Vervolg:

- uiterlijk 31 maart 2014 wordt het programma ter goedkeuring ingediend bij EZ
- EZ vraagt de Auditcommissie om advies
- Advies Auditcommissie verwacht uiterlijk eind april 2014
- Besluit EZ op programma 2014-2019 in mei 2014

4) Diversen

- Onderzoek bodemdalingeffecten op lange termijn:
Volgende bijeenkomst is gepland op 4/4/2014 te Rijswijk (voor nadere info hierover zie de web site van de Waddenacademie).

De WV heeft op 13 maart 2014 een aantal vragen gesteld in relatie tot de scope van het onderzoek. Deze vragen zullen in een apart te organiseren overleg worden besproken met relevante stakeholders.

- Boekje: winning waddengas 2007-2012:
Betreffende boekje is gereed en ligt bij de drukker. In dit boekje wordt ook een bijdrage geleverd door de voorzitter van de Commissie.

5) Vergaderschema 2014:

- 23 april 2014;
bespreking concept Commissie advies over 2013

- 29 april 2014 (zonodig);
Afronding definitief advies

* Waddenvereniging maakt verbod
p.q.v. ~~aan~~ beoordelig programma 2014-2019
heeft name Sibes programma
mbt 2

6) Rondvraag.

Geen.

Getekend voor akkoord:

J. Hoogland (voorzitter)

J.P. van de Water (secretaris)

Olterterp,
23 april 2014.

Handwritten signatures in blue and black ink. The blue signature is written over the name 'J. Hoogland' and the black signature is written over the name 'J.P. van de Water'. There are also some scribbles below the black signature.

